

מחשיבה ירוקה למדיניות סביבתית

המרכז הרפואי דורות מאופיין בחשיבה ירוקה.

התחממות הגלובלית, הפכה בשנים האחרונות לעובדה מדעית.

לאחרונה התכנסה בקופנהגן ועידת האקלים, בה השתתפו מנהיגי העולם. עצם התכנסות המנהיגים מצביעה על מידת החשיבות שהעולם כולו מיחס לנושא.

התחממות כדור הארץ גורמת לשינויים אקלימיים, לאירועים אקלימיים חריגים ולפגיעה אקולוגית.

היא נגרמת בשל פליטת גזי החממה, במיוחד פליטת CO₂, הנפלטים בזמן ייצור האנרגיה, בתעשייה, בחקלאות ובתחבורה.

מושגים סביבתיים נוספים שיש לשים לב אליהם - זיהום האוויר המים והקרקע, התדלדלות יערות הגשם, הצמחייה, בעלי החיים ואוצרות הטבע.

בתי החולים הם צרכני אנרגיה ויצרני פסולת משמעותיים, עם פוטנציאל גבוה לזיהום סביבתי.

כמו כן, בתי החולים מאגדים ציבור גדול של עובדים שיכולים להוות מטרה לחינוך והדרכה לחיסכון ומחזור במקום העבודה וגם במסגרת משקי הבית הפרטיים שלהם.

חשיבה ירוקה

הנושא האקולוגי עלה במרכז הרפואי הגריאטרי בנתניה לסדר היום ע"י חלק מציבור העובדים שביקש את התייחסות ההנהלה לנושא.

ההנהלה הגיבה ליוזמה, הקימה צוות שיפור רב מקצועי שהחל לעבוד בשיתוף צוות האיכות בבית החולים.

צוות השיפור עבד תוך שימוש במתודולוגיה של איכות ומצינות: קביעת "אבני דרך", לוח זמנים לביצוע מטרות, למידה ממבצעים אחרים.

נערכו פעולות להגברת המודעות לחיסכון ומחזור שכללו: הרצאות לחלק גדול מהעובדים במגזרים השונים, פרסום באינטראנט הפנימי, בלוחות המודעות, תלית כרזות בנקודות השימוש במתקני האיסוף, ליד הברזים, ומתגי החשמל. קיום יום איכות בסימן אקולוגי, הקרנת סרטים "אקולוגיים" לעובדים כמו סרטו של אל גור.

הצוות קבע מרכזי איסוף לניר, קרטונים, בקבוקי פלסטיק, סוללות, שמן מטבח, פחיות שתיה. אירגן מתקני איסוף, ושיגרת הובלה למחזור.

לדוגמא נאספו בתקופה האחרונה:

- נאספו 6 מכלים של נייר עיתון בנפח של 1000 ליטר כל אחד.
- נאסף ניר משרדי – כ- 11 שקים.
- נאספו כ- 500 סוללות ומצברים.
- נאספו כ- 200 ליטר חומר לפיתוח תמונות רנטגן המהווים % 100 מכלל החומר לפיתוח בבית החולים.
- מוחזרו כ- 300 ליטר שמן המהווים -100% מצריכת בית החולים.

הותקנו מוני חשמל מחלקתיים, ומונה מים למשתמשים עיקריים על מנת שניתן יהיה לעקוב אחר רמת הצריכה המחלקתית ולהשתמש בנתונים להשוואה וחינוך לחיסכון.

הותקנו חסכמים ע"ג הברזים

בית החולים נקט בצעדים כדי להגיע למצב של חיסכון מקסימאלי בשימוש בניר ע"י:

שימוש בדואר אלקטרוני וגיליונות אלקטרוניים במקום חומר כתוב ומודפס.
שימוש בתיק רפואי ממוחשב בכל מחלקות האשפוז – תוכנת פרומתאוס.
הקמת צוות שיפור רב מקצועי ייעודי לנושא במטרה לייעל הדפסות, לצמצם הדפסת טפסים ורשומות רפואיות.

גינת בית החולים הוסבה לגינה אקולוגית.

החלפת הצמחייה לצמחייה חסכנית במים ומחשוב מערך ההשקיה.

נעשה שימוש במתקנים שסופקו ע"י גורמים מוניציפאליים ותרומת ארגונים תומכי נושא איכות הסביבה.

מדיניות סביבתית

לאחר מיצוי החשיבה האינטואיטיבית הירוקה, הוחלט להמשיך את הפעילות בצורה מובנית יותר, תוך שימוש בהנחיות ISO 14001: 2004

האיזו נלמד ע"י חברי הצוות ותקצירו הובא בפני ההנהלה האדמיניסטרטיבית.

הגורמים המקצועיים בצוות השיפור הוגדרו כמערכת הניהול הסביבתי שתפקידם, בכפוף להנהלת בית החולים, לפתח וליישם את המדיניות, המטרות והיעדים הסביבתיים של בית החולים.

כאשר יש לשקול הפעלת הטכניקות הטובות ביותר הקיימות, בתנאי שהדבר מעשי מבחינה כלכלית.

הגורמים המקצועיים בצוות ביצעו באופן עצמאי סקר סביבתי, שתוצאותיו הובאו בפני ההנהלה.

הסקר זיהה את ההיבטים הסביבתיים ואת הדרישות עפ"י דין והדרישות הנובעות מהידע שניצבר בנושא האקולוגיה.

הוחלט על קביעת קדימות בביצוע השיפורים עפ"י מידת ההשפעה, אפשרות הביצוע והעלויות.

לדוגמא לאחרונה בוצעו:

בדיקות אטימות מיכלי סולר תת קרקעיים,

הוחלפו גגות האסבסט האחרונים,

הוזמנה בדיקת שפכים.

כל זאת בהתאם למדיניות הסביבתית ההולכת ומתגבשת בימים אלה ע"י מערכת הניהול הסביבתי וההנהלה.

המדיניות הסביבתית תכלול מטרות ויעדים, מחויבות לשיפור מתמיד ומניעת זיהום, מחויבות לעמידה בדרישות ישימות, תהיה מתועדת, ממומשת ומתוחזקת. וזמינה לעובדים ולציבור.

תוך כדי התהליך נוצר קשר עם עיריית נתניה שהקימה לאחרונה פורום קיימות בו שותפים מפעלי תעשייה, בתי עסק, מוסדות ציבור ונציגי המשרד להגנת הסביבה. אנו שותפים פעילים בפורום.

הפורום מהווה אמצעי נוסף לרכישת ידע, למידה ממבצעים אחרים ואפילו קבלת עצות חינם מבעלי מקצוע שונים חברי הפורום לפתרון בעיות סביבתיות של בית החולים.

לסיכום

תהליך ההפיכה של המרכז הרפואי הגריאטרי לבית חולים אקולוגי החל כחשיבה ירוקה של עובדים והפך למדיניות סביבתית מובנית מתוכננת ומבוקרת של הנהלת בית החולים.

מלבד עצם חשיבות התהליך לכדור הארץ, היה פה תהליך של העצמת עובדים, שיפור הקשרים עם הקהילה, ותרומה לקהילה.

למדינת ישראל נכון לרגע זה אין יעדי הפחתת פליטות גזי חממה, או תוכניות לאומיות.

בתי החולים מעצם היותם מחויבים לבריאות הציבור, יכולים ואולי חייבים להיות מובילי דרך בתהליכים הירוקים.

או כפי שאמר ד"ר פאצ'ורי יו"ר פאנל המדענים של האו"ם בועידת האקלים בקופנהגן "מה שנעשה בשנתיים שלוש הבאות יקבע את גורל עתידנו, זה הרגע המכריע".